

ULUSAL MESLEK STANDARDI

EKSKAVATÖR OPERATÖRÜ

SEVİYE 3

REFERANS KODU / 10UMS0078-3

RESMİ GAZETE TARİH-SAYI / 16.07.2010-27643

Meslek:	EKSKAVATÖR OPERATÖRÜ
Seviye:	3^I
Referans Kodu:	10UMS0078-3
Standardı Hazırlayan Kuruluş(lar):	Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTES) Yardımcı Kuruluş: İş Makinaları Mühendisleri Birliği (İMMB)
Standardı Doğrulayan Sektör Komitesi:	MYK İnşaat Sektör Komitesi
MYK Yönetim Kurulu Onay Tarih/Sayı:	29.06.2010 Tarih ve 2010/37 Sayılı Karar
Resmi Gazete Tarih/Sayı:	16.07.2010-27643
Revizyon No:	00

¹ Mesleğin yeterlilik seviyesi, sekizli (8) seviye matrisinde seviye üç (3) olarak belirlenmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ATAŞMAN: Ekskavatörün üzerinde bulunan ana ekipmanı dışında farklı iş yapmaya yarayan, takılan ve sökülebilen ekipmanı,

AYNA: Kazı yapılan dik yüzeyi (alın),

BAKIM KARTI (KÜNYE): Ekskavatörün özelliklerinin, yapılan periyodik bakımların, arızaların, arızanın kim tarafından nasıl giderildiğinin vb. kayıtlarının yapıldığı formlardan oluşan kart ya da kartları,

FİLTRE: Yağ, yakıt, hava sisteminde bulunan ve özellikleri ile yağ, yakıt ve havanın temizliğini sağlayan elemanı,

FREN KİLİT KOLU: Park durumunda fren pedallarını kilitleyen kolu,

HİDROLİK MOTOR: Basınçlı hidrolik yağ ile çalışan, bir makine parçasını sağa veya sola dönüş hareketi ile ileten, hidrolik enerjiyi mekanik enerjiye çeviren ekipmanı,

HİDROLİK POMPA: Hidrolik sisteme basınçlı ve istenen debide yağ göndererek, sistemdeki diğer ekipmanın çalışmasını sağlayan, mekanik enerjiyi hidrolik enerjiye dönüştüren ekipmanı,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSTİKAMET TEKERİ: Yürüyüş zincirine yataklık yaparak zincir ve palet grubunun doğru yönlendirilmesini sağlayan yürüyüş sistemi elemanını,

KARTER HAVALANDIRMASI: Motor yağının ısınmasından dolayı oluşan sıkışmış gazların karterden atılmasını sağlayan, üzerinde basınç havalandırma filtresi ve valfi bulunduran dizel veya benzinli motor elemanını,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

KOVA: Ekskavatörün kazı ve yükleme yapan elemanını,

KOVA AŞINMA TIRNAKLARI: Kovanın çalışma yüzeylerini koruyan, aşınmaya dayanıklı, kazma ve yüklemeyi kolaylaştıran, değiştirilebilen çelik parçaları,

KULE: Ekskavatörün alt şasesi üzerinde bulunan, ana iş yapma mekanizmalarını ve ekipmanları (bom, kova ve dönüş sistemi) kapsayan bölümü,

KULE FRENİ: Kule dönüş hareketini durduran fren sistemini,

KUMANDA KOLU/LEVYESİ: Ekskavatörün hareketlerinin seçilmesini ve seçilen hareketin kontrol edilmesini sağlayan makine parçasını,

TURBO ŞARJER: Dizel motorun egzoz gazı hızı ile çalışan ve motora yanma havası girişini artırıp daha fazla yakıtın yanmasına neden olarak motor gücünün artmasını sağlayan ekipmanı,

YÜRÜYÜŞ MAKARASI: Yürüyüş şasesi ile yürüyüş zinciri arasında çalışarak, yürüyüş zincirine yataklık yapan ve zincire gelen yükü üzerine alan özel profilli makarayı

ifade eder.

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	6
2. MESLEK TANITIMI	7
2.1. Meslek Tanımı	7
2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri	7
2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler	7
2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat	7
2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları	7
2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler	8
3. MESLEK PROFİLİ	9
3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri	9
3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman	20
3.3. Bilgi ve Beceriler	21
3.4. Tutum ve Davranışlar	22
4. ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME	23

1. GİRİŞ

Ekskavatör Operatörü (Seviye 3) ulusal meslek standardı 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan “Ulusal Meslek Standartlarının Hazırlanması Hakkında Yönetmelik” ve “Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik” hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Türkiye İnşaat Sanayicileri İşveren Sendikası (İNTES) tarafından hazırlanmıştır.

Ekskavatör Operatörü (Seviye 3) ulusal meslek standardı, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş, MYK İnşaat Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

2. MESLEK TANITIMI

2.1. Meslek Tanımı

Ekskavatör Operatörü (Seviye 3); iş sağlığı ve güvenliği ile çevresel önlemleri alarak, kalite sistemleri çerçevesinde, mesleği ile ilgili iş organizasyonu yapan, ekskavatörü ve ataşmanları kullanarak, her türlü arazide çeşitli ölçülerde kanal açan, dolmuş kanalları temizleyen, kaya, toprak, kil, cevher, kum, çakıl, moloz ve benzeri malzemelerin kazılması, yığılması, doldurulması, boşaltılması, gerektiğinde araçlara yüklenmesi ile değişik ataşmanlar kullanarak yıkma, sökme, kırma, istifleme ve benzeri işlemleri emniyetli bir şekilde gerçekleştiren, ekskavatörün genel kontrolünü yapan ve mesleki gelişime ilişkin faaliyetleri yürüten nitelikli kişidir.

2.2. Mesleğin Uluslararası Sınıflandırma Sistemlerindeki Yeri

ISCO 08: 8342 (Hafriyat makineleri ve benzer makinelerin operatörleri)

2.3. Sağlık, Güvenlik ve Çevre ile İlgili Düzenlemeler

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

Ağır ve Tehlikeli İşler Yönetmeliği

Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü

Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

*Ayrıca, iş sağlığı ve güvenliği ve çevre ile ilgili yürürlükte olan kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması ve konu ile ilgili risk analizi yapılması esastır.

2.4. Meslek ile İlgili Diğer Mevzuat

2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu

4857 Sayılı İş Kanunu

*Ayrıca, meslek ile ilgili yürürlükte olan diğer mevzuat, kanun, tüzük ve yönetmeliklere uyulması esastır.

2.5. Çalışma Ortamı ve Koşulları

Ekskavatör Operatörü (Seviye 3) çalışmalarını kabin içerisinde veya dışarısında yürütür. Zaman zaman tünel, maden ocakları gibi kapalı alanlarda da çalışabilir. Çalışma ortamı tozlu ve gürültülü olabilir. İş öncesi ve iş bitiminde yöneticiler, diğer çalışanlar/operatörler ve makine bakımcıları ile iletişim halindedir. Operatör vardiya usulü, esnek mesai zamanlarında çalışır.

2.6. Mesleğe İlişkin Diğer Gereklilikler

Ekskavatör Operatörünün ağır ve tehlikeli işlerde çalışabilecek sağlık raporuna ve Trafik Kanunu'nun ilgili maddelerinde belirtilen operatör belgesine sahip olması gerekmektedir.

3. MESLEK PROFİLİ

3.1. Görevler, İşlemler ve Başarım Ölçütleri

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş ile ilgili emniyet tedbirleri almak (devamı var)	A.1	İş sağlığı ve güvenliği için gerekli önlemleri almak	A.1.1	Çalışacağı alandaki risk unsurları hakkında bilgi sahibi olur.
				A.1.2	İş sağlığı ve güvenliği için gerekli KKD'leri kullanır.
				A.1.3	Arızalara sadece yetkili kişilerin müdahale etmesini sağlar
				A.1.4	Kazaya sebebiyet verecek davranışlardan kaçınır, iş sağlığı ve güvenliği konusunda alınan önlemlere dikkat eder ve uyar.
				A.1.5	İlk yardım çantası ve yangın söndürücü bulundurur.
				A.1.6	İletişim araçlarını (telsiz, telefon vb.) yanına alır.
				A.1.7	Çalışacağı alanın gereken güvenlik donanım kontrolünü iş sağlığı ve güvenliği uzmanının direktiflerine uygun olarak yapar.
				A.1.8	Çalışma alanının temiz ve düzenli tutulmasını sağlar.
				A.1.9	Acil durumlarda ekskavatörü durdurur ve yetkilileri konu hakkında bilgilendirir.
		A.2	Çalışma alanının güvenlik açısından kontrolünü yapmak	A.2.1	Çalışacağı sahanın gözle kontrolünü yapar.
				A.2.2	Çalışacağı çevre hakkında bilgi sahibi olur.
				A.2.3	Çalışmaya başlamadan önce çalışacağı sahada ilgisiz kişilerin bulunmamasına dikkat eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
A	İş ile ilgili emniyet tedbirleri almak	A.3	Çalışma ortamı ile ilgili oluşabilecek tehlikelere karşı (zehirli maddeler, emisyon gazları, egzoz gazı vb. gazlar) önlem almak	A.3.1	Kapalı alanda çalışması halinde çalışma ortamının havalandırılmasını sağlar.
				A.3.2	Konu ile ilgili yasal talimatlar hakkında bilgi sahibi olur ve talimatlara uyar.
				A.3.3	Gece çalışmalarında ve yağışlı havalarda gerekli önlemleri alır.
		A.4	Çalışma zeminini kontrol etmek ve zemin eğimleri hakkında kendisine verilen talimatlara uymak	A.4.1	Zemin hakkında bilgi sahibi olur ve zemindeki engelleri kaldırır veya kaldırılmasını sağlar.
				A.4.2	Çalışılan sahada yer altı ve yerüstünden geçen enerji hatları, yüksek gerilim hatları (doğalgaz elektrik ve su hattı vb.) konusunda yetkiliden bilgi alır.
		A.5	Yapacağı işin niteliğine göre uygun koruyucu ekipmanı seçmek	A.5.1	Derinlik ve eğimlere uygun koruyucu ekipmanı seçer.
				A.5.2	İş emniyeti ile ilgili koruyucu ekipmanın olup olmadığını kontrol eder.
		A.6	Trafik güvenliğine ilişkin önlemlerin alınıp alınmadığını kontrol etmek	A.6.1	Trafik işaret ve işaretçilerine dikkat eder.
				A.6.2	Çalışmaya başlamadan önce güvenliğin sağlanıp sağlanmadığını kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İşe hazırlık yapmak (devamı var)	B.1	Yapılacak iş ile ilgili olarak yetkiliden bilgi almak	B.1.1	İlgili amirinden sözlü ya da yazılı olarak yapacağı işle ilgili bilgi alır.
		B.2	İşe uygun ekskavatör ataşmanlarını seçmek, bu ataşmanları sökmek ve takmak veya sökülmesine ve takılmasına yardımcı olmak	B.2.1	Yapılacak işe uygun ataşmanları seçer ve fonksiyonları hakkında bilgi sahibi olur.
				B.2.2	Ataşmanları söker ve takar veya sökölüp takılırken ilgili kişiye yardımcı olur.
		B.3	Aynı sahada çalışacak diğer iş makinesi operatörleri ile koordineli çalışmak	B.3.1	İşe başlamadan önce diğer operatörlerle bilgi alışverişi yapar.
				B.3.2	Gerekli durumlarda sesli ve ışıklı ikazları kullanır.
		B.4	Vardiya değişimlerinde bir önceki operatörün çalışmasıyla ilgili bilgi almak	B.4.1	Bir önceki operatörden çalışmasıyla ilgili sözlü bilgi alır.
				B.4.2	Varsa bir önceki operatörün çalışmasıyla ilgili kayıtları inceler.
		B.5	Çalışacağı zemine göre hava basıncı / palet ayarı yapmak	B.5.1	Katalogda belirtilen değerlere göre lastik tekerleklielerde lastik hava basıncını, paletlielerde palet gergi ayarını kontrol eder.
		B.6	Ekskavatörün genel temizliğinin yapılmasını sağlamak	B.6.1	İşe başlamadan önce ekskavatörün genel temizliğini kontrol eder.
				B.6.2	Gereği durumunda ekskavatörü yıkar ve daima işe hazır vaziyette olmasını sağlar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
B	İşe hazırlık yapmak	B.7	Zemini çalışmaya hazır hale getirmek	B.7.1	Zemin tesviye için hazır değilse gevşetilmesini sağlar.
				B.7.2	Her türlü zeminin tesviyesini yapar ve depolanmasını sağlar.
		B.8	İşe başlamadan yakıtın suyunu almak	B.8.1	Yakıt filtresinde oluşan suyu alır.
				B.8.2	Yakıt tankının altında bulunan tapa veya musluktan suyu alır.
				B.8.3	Varsa hava tüplerinde biriken suyu alır.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Ekskavatörün genel kontrolünü yapmak (devamı var)	C.1	Ekskavatörün günlük bakım ve kontrollerini yapmak (devamı var)	C.1.1	Tüm sistemlerin ve ekipmanın yağ, su, yakıt seviye kontrolünü yapar.
				C.1.2	Hava filtrelerini kontrol eder, gereği halinde değiştirilmesini sağlar.
				C.1.3	Aküyu kontrol eder.
				C.1.4	Kayışları kontrol eder.
				C.1.5	Lastik tekerleklerde lastik hava basıncını, paletlerde yürüyüş takımlarını kontrol eder.
				C.1.6	Sıvı sızıntılarını kontrol eder.
				C.1.7	Ekskavatör kovanın ve kova tırnaklarının kontrolünü yapar.
				C.1.8	Ekskavatörün çalıştırılmadan önce ve çalıştırdıktan sonra tüm göstergelerinin kontrolünü yapar.
				C.1.9	Ekskavatörü çalışma sıcaklığına gelene kadar ısıtır ve gazı arttırarak hareketli aksamın çalışıp çalışmadığını kontrol eder.
				C.1.10	Emniyet ekipmanını (kule freni, emniyet kolu, servis ve park freni, geri vites kornası, tepe lambası) kontrol eder.
				C.1.11	Lastik tekerleklerde bijonları, paletlerde makara ve şase civatalarını kontrol eder, gevşekse sıkılmasını sağlar.
				C.1.12	Kumanda kol ve pedallarını kontrol eder.
				C.1.13	Hidrolik sistem devre elemanlarını kontrol eder.
				C.1.14	Soğutma sistemlerini kontrol eder.
				C.1.15	Hidrolik ve yakıt sistemleri ile karter havalandırmalarını kontrol eder.
				C.1.16	Kova, bıçak tırnakları ve aşınma plakalarını kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
C	Ekskavatörün genel kontrolünü yapmak	C.1	Ekskavatörün günlük bakım ve kontrollerini yapmak	C.1.17	Ekskavatörün aynalarını kontrol eder.
				C.1.18	Makara ve istikamet tekeri bağlama cıvatalarını, rim dişlisini, motor, kulak takozlarını kontrol eder, gereği halinde sıkılmasını sağlar.
		C.2	Basit arıza ve eksiklikleri gidermek	C.2.1	Operatör el kitabında tanımlanan basit arıza ve eksiklikleri giderir, büyük arıza ve eksiklikleri yetkiliye bildirir.
		C.3	Ekskavatörün periyodik bakımının yapılmasını sağlamak	C.3.1	Bakım-onarım kitapçığını okur ve bakım ve kontrol kayıtlarını takip ederek ekskavatörün belirlenen çalışma saatlerine göre periyodik bakımlarının yapılmasını sağlar.
		C.4	Bakım ve kontrol kayıtlarını tutmak	C.4.1	Bakım ve kontrol kayıtlarını düzenli olarak tutar ve bakım kartını sürekli kabinde bulundurur.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Zeminleri kazma, malzemeyi kırma, yığma, yükleme, istifleme vb. işlemleri yapmak (devamı var)	D.1	Çalışma sahasının uzak olması halinde ekskavatörü başka araç yardımı ile nakletmek	D.1.1	Ekskavatörü taşıyacak aracın şoförüne ekskavatörün ağırlığını ve ölçülerini bildirir.
				D.1.2	Ekskavatörün özelliklerine uygun tırmanabileceği rampayı seçer.
				D.1.3	Rampanın emniyetli bir şekilde tespitlendiğinden, temiz olduğundan ve kaygan olmadığından emin olur.
				D.1.4	Rampaya çıkmadan önce uygun hizalamayı sağlar.
				D.1.5	Ekskavatörü yüklemeye önce römorkun veya TIR'ın tekerleklerinin takozlarını ve park frenini kontrol eder.
				D.1.6	Yükleme yapılabilmesi için varsa üst şaseyi alt şaseye bağlayan kilit pimini yerinden çıkarır.
				D.1.7	Ekskavatörün indirilip bindirilirken yön gösterici kişi ile birlikte çalışarak emniyet tedbirlerini alır.
				D.1.8	Nakliye pozisyonunda olan ekskavatörü yükledikten sonra kule piminin takılmasını sağlar, üst şaseyi sabitlet ve ataşmanları nakil konumuna getirir.
				D.1.9	Park frenini uygular ve ahşap takoz koyarak bağlama işleminin yapılmasını sağlar.
				D.1.10	Egzoz borusu çıkış ağzını turbo şarjerin rüzgârla harekete geçmemesi ve rutubet almaması için kapatır.
		D.1.11	Nakil esnasında ataşman kısmını en az yükseklik sağlayacak duruma getirir.		
D.2	Çalışma sahasının yakın olması halinde ekskavatörü yürüterek götürmek	D.2.1	Lastik tekerlekli ekskavatörlerin nakil işlemlerini, trafik kanunları ve teknik katalogta belirtilen gerekleri dikkate alarak karayolunda yürüterek yapar.		

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Zeminleri kazma, malzemeyi kırma, yığma, yükleme, istifleme vb. işlemleri yapmak (devamı var)	D.3	Kazı işlemini yapmak	D.3.1	Arazi koşullarına uygun olarak ekskavatörü çalışma pozisyonuna alır.
				D.3.2	Yapılacak işe uygun ataşmanları takar.
				D.3.3	Çalışma tekniğine uygun olarak ekskavatörü yanaştırır.
				D.3.4	Ekskavatörün dönüş sistemlerini, yürüyüş sistemlerini, fren sistemlerini ve kaldırma ve çekme-sürüme sistemlerini kontrol eder.
				D.3.5	Kovayı kaldırır ve ekskavatörü aynaya yanaştırır.
				D.3.6	Aynada şapka oluşumu, yar oluşumu ve göçük olma ihtimalinin olup olmadığını kontrol eder ve aynayı tarar.
				D.3.7	Zemin hafriyatı ve malzemelerin kazılması işlemlerini yapar ve kazılan malzemeyi kenara yığar veya yükler.
				D.3.8	Kazıma işini emniyetli bir şekilde, çalışma el kitabında verilen tekniklere uygun bir şekilde gerçekleştirir.
				D.3.9	Ocaklardan kum ve çakıl çıkarır.
		D.4	Yükleme işlemini yapmak	D.4.1	Yükleme yapacağı araçların kova mesafesine yaklaşmasını sağlar.
				D.4.2	Kovayı malzemeye doldurur, malzemeyi araçlara yükler ve araçtaki havaleli malzemeyi düzeltir.
				D.4.3	Ekskavatörün çalışma konumunu değiştirir.
		D.5	Kanal, temel açma işlemini yapmak (devamı var)	D.5.1	Topograftan yapılacak işe ilişkin gerekli bilgiyi alır.
				D.5.2	Kanal/temel ölçüsüne uygun kova ve ataşmanı seçer.
				D.5.3	Çalışılacak alandan elektrik, gaz, su, telefon vb. hatların geçip geçmediği kontrol eder.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
D	Zeminleri kazma, malzemeyi kırma, yığma, yükleme, istifleme vb. işlemleri yapmak	D.5	Kanal, temel açma işlemini yapmak	D.5.4	Zeminin sert olması durumunda zemini yumuşatır veya yumuşatılmasını sağlar.
				D.5.5	Projeye uygun ölçülerde kanal, temel vb. açma işlemini gerçekleştirir.
		D.6	Kaya sökme ve kırma işlemini yapmak	D.6.1	Kepçe yerine ekskavatöre uygun ağırlıkta hidrolik kırıcı takar ve ekskavatörü kırıcı zemine dik konumda çalıştırarak kaya sökme ve kırma işlemini yapar.
		D.7	Yıkım işlerini yapmak	D.7.1	İşveren tarafından tüm emniyet tedbirlerinin alınıp alınmadığını kontrol eder.
				D.7.2	Yıkıma uygun yerden başlayarak, konumunu buna göre ayarlar, emniyetli bir şekilde yıkımı gerçekleştirir.
		D.8	Kazılan malzemeleri depolamak	D.8.1	Kazılan malzemeleri gösterilen uygun alana depolar.

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
E	Ekskavatörü park etmek veya depolamak	E.1	Çalışma periyodu sonunda ekskavatörü park etmek	E.1.1	Ekskavatörde kırık, çatlak, yağ, su ve yakıt sızıntılarının olup olmadığını kontrol eder.
				E.1.2	Ekskavatörün yürüyen aksamalarını kontrol ederek gevşeyen cıvataları sıkar.
				E.1.3	Dinlendirilmiş yakıttan akaryakıt ikmali yapar, aldığı yakıt miktarını kaydeder ve amirine bildirir.
				E.1.4	Ekskavatörü, ayrılmış park alanında düz bir zemine emniyetli bir şekilde park eder.
				E.1.5	Vitesi park konumuna alır, frenleri kilitler ve park freni uygular.
				E.1.6	Lastik tekerlekli ekskavatörde kovayı, ayaklarını ve bıçağını (mevcutsa) indirilmiş durumda bırakır, lifleri kapalı konuma getirir.
		E.2	Uzun süreli beklemelede ekskavatörü depolamak	E.2.1	Basınçlı yıkama makinesi ile ekskavatörün temizlenmesini sağlar.
				E.2.2	Ekskavatörü askıya alır, paletlilerde paletleri, lastik tekerleklielerde lastikleri yerden kesecek şekilde şase altına takoz konulmasını sağlar.
				E.2.3	Akünün sökülmesini sağlar.
				E.2.4	Lastik tekerleklielerde, lastik havalarını normal çalışma basıncına göre yaklaşık %20 oranında düşürür.
				E.2.5	Açıkta kalan hidrolik silindir rotların yağlanmasını sağlar.
				E.2.6	Yakıt deposunun doldurulmasını sağlar.
				E.2.7	Ekskavatörün gres ile yağlanmasını sağlar.
				E.2.8	Ekskavatör kabinini ve akü devre kesiciyi kilitler.
E.2.9	Genel durum hakkında yetkiliye rapor verir.				
E.2.10	Ekskavatör 6 (altı) aydan az bekleyecekse ayda bir çalıştırıp tüm hareketleri uygular. Uzun süre bekleyecekse, katalogunda belirtilen uzun süreli bekleme durumunda yapılacakları uygular.				

Görevler		İşlemler		Başarım Ölçütleri	
Kod	Adı	Kod	Adı	Kod	Açıklama
F	Mesleki gelişime ilişkin faaliyetleri yürütmek	F.1	Meslekle ilgili yayınları, teknolojik gelişmeleri izlemek	F.1.1	Meslekle ilgili yayınları takip eder.
				F.1.2	Ürün tanıtım toplantılarına katılır.
		F.2	Meslekle ilgili hizmet içi eğitim, kurs vb. faaliyetlere katılmak	F.2.1	Meslekle ilgili kurslara, sertifika programlarına katılır.
				F.2.2	Meslekle ilgili katıldığı eğitimler sonucunda elde ettiği bilgileri mesleğinde kullanır. Öğrendiklerini çalıştığı ekiple paylaşır.
				F.2.3	Biriminde işe yeni başlayanlara işin detayı hakkında gerekli eğitimi verir.

3.2. Kullanılan Araç, Gereç ve Ekipman

1. Anahtar takımları
2. Ataşmanlar
3. Çeki halatı
4. Çekiç
5. Ekskavatör çeşitleri
6. El feneri
7. Emniyet kemeri
8. Filtre sökme takma aparatı
9. Filtreler
10. Gres pompası
11. Hidrolik kriko
12. İlk yardım çantası
13. Kazma
14. Kişisel Koruyucu Donanım (baret, eldiven, kulaklık, çelik burunlu ayakkabı, fosforlu yelek, toz gözlüğü, toz maskesi, iş elbisesi vb.)
15. Kürek
16. Levye
17. Madeni yağlar
18. Mazot
19. Mazot pompası
20. Pürmüz
21. Reflektör
22. Ripper uçları, kazmaları, pimleri
23. Seyyar lamba
24. Su ve temizlik bezi
25. Takoz
26. Telsiz-telefon
27. Tornavidalar
28. Trafik ikaz lambası
29. Yağdanlık
30. Yangın söndürücü

3.3. Bilgi ve Beceriler

1. Acil durum bilgisi
2. Ağırlık ve denge bilgisi
3. Araç, gereç ve ekipman bilgisi
4. Ekskavatör ve ataşmanları bilgisi
5. Ekskavatör donanımlarının limit ve kapasiteleri bilgisi
6. Ekip içinde çalışma yeteneği
7. El becerisi
8. El-ayak-göz koordinasyon yeteneği
9. İletişim yeteneği
10. İlk yardım bilgi ve becerisi
11. İş sağlığı ve güvenliği önlemleri bilgisi
12. İşaret bilgisi
13. İşyeri çalışma prosedürleri bilgisi
14. Kullanım kılavuzu, el kitabı ve bakım kitabı kullanma bilgisi
15. Ekskavatörün çalışma ayarlarını yapabilme bilgi ve becerisi
16. Mesafe ve ağırlık tahmin yeteneği
17. Mesleğe ilişkin yasal düzenlemeler bilgisi
18. Mesleki terim bilgisi
19. Öğrenme ve öğrendiğini aktarabilme yeteneği
20. Standart ölçüler bilgisi
21. Temel elektrik-elektronik bilgisi
22. Temel hidrolik bilgisi
23. Temel mekanik bilgisi
24. Yangına müdahale teknikleri ve yangın söndürücüleri kullanma bilgisi
25. Zemin bilgisi

3.4. Tutum ve Davranışlar

1. Acil ve stresli durumlarda soğukkanlı ve sakin olabilmek
2. Amirlerine doğru ve zamanında bilgi aktarmak
3. Beraber çalıştığı kişilerle işe göre hareket koordinasyonu ve senkronu kurabilmek
4. Çalışma zamanını iş emrine uygun şekilde etkili ve verimli kullanabilmek
5. Çevre korumaya karşı duyarlı olmak
6. Çevre, kalite ve İSG kurallarını benimsemek
7. Değişime karşı açık olmak ve değişen koşullara uyum sağlamak
8. Ekip içinde uyumlu olmak
9. İnsan ilişkilerine özen göstermek
10. İş disiplinine sahip olmak
11. İşyeri çalışma prensiplerine uymak
12. İşyerine ait araç, gereç ve malzemelerin kullanımına özen göstermek
13. Kaliteye dikkat etmek
14. Kendini geliştirme konusunda istekli olmak
15. Kendinin ve diğer kişilerin güvenliğini gözetmek
16. Meslek ahlakına sahip olmak
17. Planlı ve organize olmak
18. Risk ve tehlike faktörleri konusunda duyarlı davranmak
19. Sağlığına özen göstermek
20. Sorumluluklarını bilmek ve yerine getirmek
21. Talimat ve kılavuzlara titizlikle uymak
22. Tehlikeli durumlarda kendi hareket alanında etkin şekilde, hızlı ve doğru tepki verebilmek
23. Temizlik, düzen ve işyeri tertibine özen göstermek
24. Vardiya değişimlerinde etkili, açık ve doğru şekilde bilgi paylaşabilmek
25. Yetkisinde olmayan kusurlar hakkında ilgilileri bilgilendirmek

4.ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE BELGELENDİRME

Ekskavatör Operatörü (Seviye 3) meslek standardını esas alan ulusal yeterliliklere göre belgelendirme amacıyla yapılacak ölçme ve değerlendirme, gerekli şartların sağlandığı ölçme ve değerlendirme merkezlerinde yazılı ve/veya sözlü teorik ve uygulamalı olarak gerçekleştirilecektir.

Ölçme ve değerlendirme yöntemi ile uygulama esasları bu meslek standardına göre hazırlanacak ulusal yeterliliklerde detaylandırılır. Ölçme ve değerlendirme ile belgelendirmeye ilişkin işlemler Mesleki Yeterlilik, Sınav ve Belgelendirme Yönetmeliği çerçevesinde yürütülür.

Ek: Meslek Standardı Hazırlama Sürecinde Görev Alanlar

1.Meslek Standardı Hazırlayan Kuruluşun Meslek Standardı Ekibi:

H.Necati ERSOY, İNTES - Genel Sekreter

Dr. Aytekin AKAGÜN, İNTES - İnşaat Yüksek Mühendisi

Aslı KARATEKİN, İNTES - İstatistikçi

Gülesen BAL, İNTES - İşletme

Sevil Buket ATAR, İNTES - İnşaat Teknikeri

İrem YENDİ, İNTES – Ekonomist

2.Teknik Çalışma Grubu Üyeleri:

Sabri ERGÜN, Attila Doğan İnş. ve Tes. A.Ş.

Hakan ÇELİKER, Düzen Makine-LIBHERR-İMMB Üyesi – Servis Müdürü

Murat COŞGUN, GÜRİŞ İnş. ve Müh. A.Ş. - İMMB Üyesi – Makine İşletme Şefi

Metin ŞİMŞEK, Hidromek – Eğitim ve Dokümantasyon Müdürü

Kemal GİŞAN, Hidromek SSH – Eğitim Sorumlusu

Hüseyin ELGUŞ, Hidromek SSH – Eğitim Sorumlusu

Gülderen ÖÇMEN, İMMB – Genel Sekreter

İbrahim ANLAŞ, İMMB – Teknik Öğretmen

Eşref YILDIZ , LIEBHERR – Operatör

Levent ÇAKAR, LIEBHERR-İMMB Üyesi – Hafriyat Bölümü Ankara Bölge Satış Yöneticisi

Üzeyir AKSOY, Mesa Mesken San. A.Ş.

Ömer GÜVEN, Palet İnş.

Muammer K1stı, Pi Makina

Mürsel YILDIZ, Pi Makina

Ali KARŞIGİL, Pi Makine-İMMB Üyesi – Servis Başmühendisi

R.Basri BALOĞLU, Türkiye Yol-İş Sendikası – İnşaat Mühendisi

3.Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar:

Ankara Sanayi Odası

Ankara Ticaret Odası

Boğaziçi Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Proje ve İnşaat Dairesi Başkanlığı

Gazi Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi

Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu

İnşaat Mühendisleri Odası Ankara ve İstanbul Şubesi

İNTEŞ Üye Firmaları

İstanbul Sanayi Odası

İstanbul Teknik Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü

İstanbul Ticaret Odası

İş Makinaları Mühendisleri Birliği

Karadeniz Teknik Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü

Karayolları Genel Müdürlüğü, Etüt ve Proje Dairesi Başkanlığı

Makine Mühendisleri Odası Ankara ve İstanbul Şubesi

Mesleki Eğitim ve Küçük Sanayi Destekleme Vakfı

MESS Eğitim Vakfı

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü

T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Yüksek Fen Kurulu Başkanlığı

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çalışma Genel Müdürlüğü

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, Sigorta İşleri Genel Müdürlüğü

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, İnşaat Emlak Daire Başkanlığı

T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu

T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü

T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü

T.C. Ulaştırma Bakanlığı, Demiryollar, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü

Türk Akreditasyon Kurumu

Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği

Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği

Türk Standartları Enstitüsü, Standart Hazırlama Merkezi Başkanlığı

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları, Eğitim ve Öğretim Dairesi Başkanlığı

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu

Türkiye İnşaat Müteahhitleri İşveren Sendikası

Türkiye İnşaat ve Tesisat İşçileri Eğitim Vakfı

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu

Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası

Türkiye Müteahhitler Birliği

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Türkiye Resmi Sektör İnşaat Müteahhitleri İşveren Sendikası

Türkiye Yol, Yapı, İnşaat İşçileri Sendikası

Yıldız Teknik Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, İnşaat Mühendisliği Bölümü

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı

4.MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Mustafa DEMİR,	Başkan (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu)
K.Haluk GÜLHAN,	Başkan Vekili (Bayındırlık ve İskan Bakanlığı)
Kemal AYDOĞAN,	Üye (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Ekrem DİRİER,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)
Mehmet SAĞ,	Üye (Ulaştırma Bakanlığı)
Doç. Dr. Rifat SÖNMEZ,	Üye (Yükseköğretim Kurulu)
H.Necati ERSOY,	Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Mustafa ARSLAN,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanâtkarları Konfederasyonu)
Hacı ÜSTÜNDAL,	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Muzaffer YÖNTEM,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Firuzan SİLAHŞÖR,	Daire Başkanı (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Aylin RAMANLI,	Sektör Sorumlusu (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
Sinan GERGİN,	Sektör Komitesi Temsilcisi (Özürümler İdaresi Başkanlığı)

5.MYK Yönetim Kurulu

Bayram AKBAŞ,	Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Prof.Dr. Oğuz BORAT,	Başkan Vekili (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Prof.Dr. Yücel ALTUNBAŞAK,	Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Yrd.Doç.Dr. Ömer AÇIKGÖZ,	Üye (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Dr. Osman YILDIZ,	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Celal KOLOĞLU,	Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)